מופר לנטותה. דסתם כילת חתנים אין לה גג טפח שנקליטין יולאין לשני רואי המטה באמצעה אחד לכאן ואחד לכאן ונותן כלונס׳ מזה לזה ומשליך האהל עליה והוא שופע לכאן ולכאן וכיון שאינו רחב טפח אינו אהל ואין בו לא בגין ולא סתירה: **כשל חוליות.** במנורה של פרקים שמא תפול ותתפרק ויחזירנה ונמצא עושה כלי: **חידקי.** חיתוכין סביב לה קרינ"ש ודומה לפרקים ומאן דחזי סבר של פרקים הוא: **גדולה.** הואיל ודרכה לעשותה של חוליות כי אית ביה חידקי סברי דחוליות הן ואסור אפילו לריש לקיש כדאמר לעילו ניטלת בשתי ידיים אסור לטלטלה: **כי פליגי בקטנה דאית בה חידקי.** דכולי עלמא ידעי דלאו חוליות נינהו: **גזרינן.** אטו חוליות: **ומי אמר רבי יוחנן הכי.** הלכה כר׳ יהודה: **הא משנתינו.** דמוכני דקתני הא אין עליה מעות שריא כגון שלא היו עליה בין השמשות והכי תידוק מינה טעמא דיש עליה מעות כשקדש היום הא אין עליה כשקדש היום שריא: **לדיוספרא.** מקום: **איבעיא להו.** חדא הורהה הואי והכי קאמר הורה במנורה להיתרא כדרך שהיה ר׳ שמעון מתיר בגר יחן או דילמא שתי הורהות הוו הורה במנורה לאיסור כדאמרן בדחידקי וגזרינן אטו חוליות וכר"ש הורה בגר להיתר: **ונטלו שרגא.** גר שכבה: **לעולם כרבי שמעון סבירא ליה.** דאי סבירא ליה דאסור לא הוה מטלטל ליה לכבוד ר׳ יהושע בן לוי **דליעבד איסורא:** **שרגא דמשתא.** שדלק גר של שמן: **שרי לטלטולה.** אחר שכבה כר׳ שמעון דלא מתים: **אבל בנפטא.** דמסרח אפילו רבי שמעון מודה דלא חזי אלא למלאכתו: **איקפד רבא.** משום טיוף המטה: **ובעא לעוריה.** בשאלות:

השירים

מותר לנטותה ומותר לפרקה בשבת אלא אמר אביי בשל חוליות אי הכי מ"ט דר"ש בן לקיש דשרי מאי חוליות כעין חוליות דאית בה חידקי הלכך [א]חוליות בין גדולה בין קטנה אסורה לטלטלה גדולה נמי דאית בה חידקי גזירה אטו גדולה דחוליות כי פליגי בקטנה דאית בה חידקי [ב]מר סבר גזרינן ומר סבר לא גזרינן ומי א"ר יוחנן הכי והאמר ר׳ יוחנן [ג]הלכה כסתם משנה ותנן [ד]מוכני שלה בזמן שהיא נשמטת אין חיבור לה ואין נמדדת עמה ואין מצלת עמה באהל המת ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש עליה מעות הא אין עליה מעות שריא ואע"ג דהוו עליה ביה"ש א"ר זירא תהא משנתינו שלא היו עליה מעות כל ביה"ש שלא לשבור דבריו של ר׳ יוחנן א"ר יהושע בן לוי פעם אחת הלך רבי לדיוספרא והורה במנורה כר׳ שמעון בגר איבעיא להו הורה במנורה כר׳ שמעון בגר להיתרא או דילמא הורה במנורה לאיסורא וכר׳ שמעון בגר להיתרא תיקו רב מלכיא איקלע לבי רבי שמלאי וטילטל שרגא ואיקפד ר׳ שמלאי ר׳ יוסי גלילאה איקלע לאתריה דר׳ יוסי ברבי חנינא טילטל שרגא ואיקפד ר׳ יוסי בר׳ חנינא [ה]ר׳ אבהו כי איקלע לאתריה דר׳ יהושע בן לוי הוה מטלטל שרגא כי איקלע לאתריה דר׳ יוחנן [ו]לא הוה מטלטל שרגא מה נפשך אי כרבי יהודה סבירא ליה ליעבד כרבי יהודה אי כר׳ שמעון סבירא ליה ליעבד כר׳ שמעון לעולם כר׳ שמעון ס"ל ומשום כבודו דר׳ יוחנן הוא דלא הוה עביד [ז]א"ר יהודה שרגא דמשתא שרי לטלטולה דנפטא אסור לטלטולה רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו דנפטא נמי שרי לטלטולה [ח](דהואיל וחזי לכסות ביה מנא) רב אויא איקלע לבי רבא הוה מאיסן בי כרעיה בטינא אתיבי אפוריא קמיה דרבא איקפד רבא בעא לצעוריה א"ל מ"ט רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו שרגא דנפטא נמי שרי לטלטוליה א"ל הואיל וחזיא לכסויי בה מנא אלא מעתה כל צרורות שבחצר מטלטלין הואיל וחזיא לכסויי בהו מנא א"ל הא איכא תורת כלי עליה הני ליכא תורת כלי עליה מי לא תניא

השירים

לאוקמא ה"נ ברפוי אבל למאן דאסר׳ קשה ותירץ ר"י[א] דהתם מיירי כגון[ב] שהחוליות מחוברין יחד ואינם מתפרקין ופעמים מטין אותן ופעמים זוקפין אותן[גם]: **הורה במנורה להיתרא וכר"ש בגר נמי להיתרא או דילמא במנורה הורה לאיסורא וכר"ש בגר להיתרא.** ולא"ת[ד] אמאי לא קאמר נמי מי דילמא הורה במנורה להיתרא[טו] וכרבי שמעון בגר לא סבירא ליה[יח] דכה"ג אית בה טריפות (חולין דף נו: ושם) הורו בטרפחת כרבי בזפק איבעיא להו הורו בטרפחת ולכרבי בזפק להיתרא או דילמא הורו בטרפחת להיתרא כרבי בזפק וכרבי בזפק לא סבירא להו וי"ל דהכא לא שייך למיתלי[יט] מנורה בגר כדתלי טרפחת בזפק[כ] דהכא אין טעם אחד לשניהם דגר[כא] משום מוקצה ומנורה[כב] משום בגין[כג] ועוד דלא בעי למימר דר׳ לא סבר בגר כר"ש משום[כד] דריב"ל פסיק לעיל כר"ש ואם תאמר ובהיא דאלו טריפות אמאי לא קאמר נמי[כה] תרוייהו להיתרא כדאמר הכא או דילמא הורו בטרפחת ולכר׳ בזפק נמי להיתרא ומיהו בלאו הכי מגיהין שם הספרים ול"ג הורו בטרפחת לאיסורא דהא כ"ע שרו לה דתניא התם [טו] היא האם היא טרפחת היא שלחופית ובניטל האם [יו] הוה עובדא והאכילה רבי טרפון לכלבים ואמר הלכה חמורך טרפון ואמר ליה רבי עקיבא טועה בדבר משנה אתה וגרס התם הורו בטרפחת להיתרא ולכרבי בזפק להיתרא[כו] כו׳ ורש"י פי׳ הורה במנורה להיתרא כר"ש בגר וחדא הורהה הוי ואין נראה דאין לתלות מנורה בגר[כז] ועוד דאכתי הוי ליה למיבעיא או דילמא תרוייהו להיתרא: **דנפטא אסור לטלטלה.** פי׳ בקונטר אפילו לר"ש וכן משמע דהא שרגא דמשתא דשרי לטלטלה היינו לר׳ שמעון[כח] ועוד מדפריך רבא בסמוך לרבה ורב יוסף מ"ש מצרורות שבחצר ואי שרי ר׳ שמעון דנפטא[כט] תיקשי ליה לכ"ע אליבא דרבי שמעון לכך פי׳ בקונטר דהכא אליבא דר׳ שמעון קאי ואע"ג דרב אית ליה מוקצה [יא] גבי מטה שיחדה למעות[ל] ורבה נמי אית ליה כדאמר אביי [לא] כל מילי דמר עביד כרב ורב יוסף נמי משמע דאית ליה מוקצה בפ׳ נוטל (לקמן קמב:) [לא] דקאמר כמה חריפא שמעתתא דדרדקי אימור דאמור[לב] בשכח לכתחילה מי אמור הכא אליבא דר"ש קאמר וליה לא ס"ל ומיהו נראה לפרש דהכא מיירי נמי אליבא דרבי יהודה ולא מיירי בהדליקו בו באותה שבת וה"ק שרגא דמשתא של מתכת שרי לטלטולה ואפילו לרבי יהודה כדתניא לעיל מאים אלא שריתו רע וחזי לכסויי ביה מנא אבל גר יחן מקלה ליה לגמרי משום דמאים ואפילו מכיסוי מנא: [ועי׳ תוס׳ מנחות מא: ד"ה כל מילי]: ואמר

רבי שמעון גר שהדליקו באותה שבת והא דלא פסיק רבי יוחנן כרבי מאיר דהא סבר לגמרי כותיה דשרי מוקצה מחמת מיאוס ואסר מוקצה מחמת איסור נקט רבי יהודה משום דבכל מקום הוזכר גבי מוקצה ועוד דלא מצינו דאית ליה לרבי מאיר מוקצה מחמת איסור גרידא אלא בגר יחן דאיכא תרתי מחמת מיאוס ומחמת איסור אך לפי זה קשה לרשב"א דמשמע דנקט במנורה אין לנו כרבי שמעון אבל רבי שמעון מיהא שרי במנורה ולמאי דמפרש טעמא דמנורה משום דאדם קובע לו מקום היכי שרי רבי שמעון הא אמרי׳ בריש כל הכלים (לקמן דף קכג.) הכל מודים בסיכי וזירי ומזורי כיון דקפיד עלייהו מיחד להו מקום ורגלה לפרש[א] דרבי יוחנן פסק כרבי יהודה במוקצה מחמת מיאוס וכ"ש במוקצה מחמת איסור [א]כדמוכח בפרק בתרא (דף קנז.) דקאמר בכולי שבת הלכה כרבי שמעון בר ממוקצה מחמת מיאוס וחד אמר במוקצה מחמת מיאוס נמי הלכה כרבי שמעון בר ממוקצה מחמת איסור דהיינו שהדליקו בה באותה שבת והא דקאמר אנו אין לנו אלא בגר כרבי שמעון לאו משום דסבר כוותיה בגר אלא כלומר אין לנו שיתיר אפי׳ רבי שמעון דמיקל אלא בגר אבל במנורה[ו] אסר[ז] והשתא קיימי תרוייהו אחד בריתא ולא מצי נמי למינקט רבי מאיר:

והא כילת חתנים דאדם קובע לה מקום. פי׳ רשב"א דאדם קובע לה מקום כמו למנורה ואפ"ה שרי שמואל אלא ולאי לא חשיב קביעות שלה ושל מנורה קביעות אלא היכא דקבע מקום לגמרי[ח] כדאמר בפ׳ כל הכלים (לקמן קכג. ושם): **דחוליות בין גדולה בין קטנה אסורה.** קשה לר"י דבפ"ב דביצה (דף כא:) תנן ג׳ דבריס ר"ג מחמיר כב"ש וחשיב אין זוקפין את המנורה ומשמע דב"ה שרי ומפרש התם בגמרא [ט] הכא במנורה של חוליות עסקינן משום דמיחזי כבונה דב"ש סברי יש בנין בכלים וש סתירה בכלים וב"ה סברי אין בנין כו׳ אלמא שרי ב"ה מנורה של חוליות להחזיר[ט] ומאן דשרי בסוף פירקא להחזיר מטה של חוליות ברפוי איכא

כוותיה, דאתא לאשמעינן דס"ל כר"ש בנר. תוס׳ הרא"ש. כד. (מ)דמייתי ר׳ יהושע בן לוי להא מילתא. תוס׳ הרא"ש. כה. בטרפחת ובזפק. תוס׳ חולין נו: ד"ה אינעיא. כו. או דלמא הורו בטרפחת להיתרא כרבי בזפק אבל כרבי בזפק לא ס"ל, והשתא ניחא דלא מספקא ליה [התם] אם הורו בטרפחת לאיסורא דמלתא דפשיטא היא דשריא. תוס׳ חולין נו: ד"ה אינעיא.

כז. וכי לא מצאו היתר אחר בשבת אלא נר דר"ש. ריטב"א. כח. דלר׳ יהודה דמשחא נמי אסור בישן, [מחמת מיאוס. ריטב"א], ובחדש, אפי׳ של נפט למה יאסר. רמב"ן. כט. מאי תבעי ליה לרבא ורב יוסף. תוס׳ הרא"ש. ל. ואוקימנא כר׳ יהודה. רמב"ן. לא. במילתיה דרבא דהוה מנח סכינא אבר יונה. מי׳ הר"ן. לב. רבנן. תוס׳ הרא"ש.

ח) [לקמן פח: קיב: קמז: קמח: קט: עירובין לג. ביצה לז: תענית יח. יבמות עז: מב: גיטין פח: ב"ק כט: לב. סט. לד: ב"מ לג. סנהדרין לד: שבועות ג: מנחות נב: חולין לא: מנ. נדה נ. נז:], ט) [לעיל מד: קנו: עירובין לא. ביצה לז: תענית יח. יבמות עז: מב: גיטין פח: ב"ק כט: לב. סט. לד: ב"מ לג. סנהדרין לד: שבועות ג: מנחות נב: חולין לא: מנ. נדה נ. נז:], י) [לעיל מד: כלים פ"ח מ"ב], יא) יבמות יד. ע"ש, יב) [ועי׳ תוספות ביצה כב. ד"ה וכ"ה], יג) רש"ל מוחק זה, יד) [דף מה:], טו) [דף כב.], טז) [ועי׳ תוספות ביצה כב. ד"ה וכ"ה], יז) [חולין נח:], יח) [סנהדרין לג.], יט) [לעיל מד:], כ) [לעיל כב.],

גליון הש"ס

גמ׳ אבר ר׳ יהודה שרגא דמשחא. עי׳ לקמן דף קכב ע"ב תוס׳ ד"ה הנפטא וכו׳ **תוס׳** ד"ה הנפטא וכו׳ ודבה נמי אית ליה. עי׳ מנחות דף מא ע"ב תוס׳ ד"ה כל מילי. ובעירובין דף לג ע"ב תוס׳ ד"ה לא תימא:

לעזי רש"י

קרינ"ש. פגומים.

מוסף רש"י

הלכה כסתם משנה. רבי הוא קודם המשנה וכשרבה דבריי חכם ויכול בעיניו שנאן סתם ולא הזכיר שם אומרו עליהן, כדי שלא יהו שניה מפי יחיד ונראין כאילו נשנו מפי המרובים ועשו כמותן (ביצה ב:). **מוכני שלה כו׳.** רלה"ר ריש לעיל מד ב. **וטילטל שרגא.** גר שהדליקו בו בשבת וכבה (יבמות יד.).

רבינו חננאל

ואוקמה רחבה במנורה דאית בה חידקי חידקי שהן כעין חוליות שנראה המעמידה או המטלטלה כבונה, הילכך דחוליות בין גדולה בין קטנה אסורה, לית בה חוליות ואית בה חידקי חידקי, גדולה אסורה דמיחלפא בגדולה של חוליות. כי פליגי במנורה קטנה דאית בה חידקי חידקי, ר׳ יוחנן סבר גזרינן גדולה דאית בה חידקי אטו גדולה דאית בה חידקי, וריש לקיש סבר לא גזרינן. **איני דגזר ר׳ יוחנן והא איהו** דאמר הלכה כסתם משנה, ותנן סתמא בכלים פרק י"ח במוכני של שידה ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש עליה מעות, ודייקינן מינה הא אין עליה מעות שריא, ואע"ג דהוו עליה כל בין השמשות ולא גזרינן כשאין עליה מעות אטו כשיש עליה מעות. וא"ר זירא תהא משנתנו בשלא היו עליה מעות כל בין השמשות (גזרי׳) שלא לשבור דברי ר׳ יוחנן, כלומר לא תקשי לך דר׳ יוחנן אדר׳ יוחנן. **והא דהורה ר׳** (זירא ספרא) [בדיוספרא] עלתה בתיקו ועבדינן בה לחומרא ומוקמינן לה הורה ר׳ במנורה לאיסורא, וכר׳ שמעון בגר להיתרא. **ר׳ אבהו** מטלטל שרגא כר"ש, ובאתריה דר׳ יוחנן לא הוה מטלטל ליה משום כבודו דר׳ יוחנן. **(רב) [אמר רב יהודה]** שרגא דמשחא שרי לטלטלה. אבל שרגא דנפטא (הוה) אסיר, ורבה ורב יוסף שרו אפילו שרגא דנפטא. ואסיקנא משום דחזו לכסויי בהו מני דנפטא. ואם תאמר אי הכי כל צרורות שבחצר יטלטלו הואיל וחזו לכסויי בהו מנא דנפטא, שני צרורות הואיל ואינה תורת כלי עליהן

נו א ב מיי׳ פכ"ו מהל׳ שבת הלכה יא טוש"ע או"ח סי׳ רעט סעיף ז:

תוס׳ ישנים

א) ולפי זה תמוה מוקלה מחמת מיאוס ממחמת איסור דלא מחמת מיאוס לר׳ יוחנן דלא דמייה בידים כמו נגילה דפסק כב"ש ורב סבר אפכא דקאמר בפ"ק דחולין [דף טו.] ע"כ לא שרי ר"מ ב כו׳ אבל שוחטו לאין לאוי לכוס לא[ג] ור"מ לית ליה בפרקין [לעיל מד.] מוקלה ממחמת מיאוס[ד] לרבי אמר בפרק בתרא דרב סבר כר"י מדכרכי דזוזי אסור דהוי מוקלה ממחמת מיאוס כדפי׳ ר"מ בפ"ק מוכח מכ"ש דלדידיה ממחמת איסור ממיר טפי ה:

מוסף תוספות

א. דר׳ יוחנן ור׳ יהושע איירו במוקצה מחמת מיאוס. תוס׳ הרא"ש. ב. במבשל דראוי לכוס. תוס׳ לעיל יט: ד"ה הני. ג. משמע דאית לי׳ לר"מ מוקצה מחמת איסור. תוס׳ לעיל יט: ד"ה הני. ד. גבי מטלטלים נר חדש אבל לא ישן, ר"מ אומר כל הנרות מטלטלים חוץ מן הנר שהדליקו בו באותו שבת. תוס׳ לעיל יט: ד"ה הני. ה. ממוקצה מחמת מיאוס. תוס׳ לעיל יט: ד"ה הני. ו. מדהה. תוס׳ הרא"ש. ז. ונראה להך פירושא דר"ש אסר במנורה. תוס׳ הרא"ש. ח. כמו בסיכי דיאירי ומזורי. תוס׳ הרא"ש. ט. וכ"ש דשרי לטלטל. רשב"א. [והכא] כ"ע לא פליגי דאסור. תוס׳ ביצה כב. ד"ה וכ"ה. י. ברפוי. רשב"א. יא. [דהכא] מיירי שכולה של חליות ומפרקין אותה אברים אברים אבל. תוס׳ ביצה כב. ד"ה וכ"ה. יב. [ש]אינה בעלת אברים. תוס׳ ביצה כב. ד"ה וכ"ה. יג. וכיון דאינן מפורקין לגמרי ליכא משום בנין. חי׳ הר"ן לקמן מז. ד"ה ועניין. יד. פשיטא לן [וכר׳] להתירא. מי׳ הר"ן. טו. כגון שלא הדליקו בה באותה שבת, התיר לטלטלה. תוס׳ חולין נו: ד"ה אינעיא. טז. דמתיר [הכא]. תוס׳ חולין נו: ד"ה אינעיא. יז. שהדליקו בו באותה שבת. תוס׳ חולין נו: ד"ה אינעיא. יח. להתירא. מי׳ הר"ן. משום דדחייה בידים. תוס׳ חולין נו: ד"ה אינעיא. יט. היתר של. תוס׳ חולין נו: ד"ה אינעיא. כ. דכי היכי דדבי לית ליה טרפות בזפק, כך לית להו טרפות בטרפחת. תוס׳ חולין נו: ד"ה אינעיא. [ד]תרוייהו נקובי נינהו, הלכך איכא למימר דכיון דכולהו נקובי נינהו נקט כר׳ בזפק לדמיון בעלמא אע"ג דאינהו שרו בטרפחת ואסרי בזפק. מי׳ הר"ן. כא. שהדליקו בה באותה שבת. תוס׳ חולין נו: ד"ה אינעיא. כב. שלא הדליקו בה באותה שבת, לא שייך לאסור מטעם מוקצה אלא. תוס׳ חולין נו: ד"ה אינעיא. כג. כדאמר [הכא] דאית לי׳ חידקי וגזרינן אטו דחוליות. תוס׳ חולין נו: ד"ה אינעיא. כד. ליכא למתלי חד בחברייה. מי׳ הר"ן. אי לאו דס"ל

כה. דתרוייהו דאינן מפורקין לגמרי. תוס׳ הרא"ש. כו. דלא בעי למימר דר׳ לא סבר בגר כר"ש משום דאדם קובע לו מקום. תוס׳ הרא"ש. כז. דאי לא מצאו היתר אחר בשבת אלא נר דר"ש. ריטב"א. כח. דלר׳ יהודה דמשחא נמי אסור בישן, [מחמת מיאוס. ריטב"א], ובחדש, אפי׳ של נפט למה יאסר. רמב"ן. כט. מאי תבעי ליה לרבא ורב יוסף. תוס׳ הרא"ש. ל. ואוקימנא כר׳ יהודה. רמב"ן. לא. במילתיה דרבא דהוה מנח סכינא אבר יונה. מי׳ הר"ן. לב. רבנן. תוס׳ הרא"ש.

ואמר עולא מה טעם. אלהכי איצטריך לפרושי האי טעמא משום דמשמע ליה דסבר האי תנא כמאן דאסר לקמן להתקשט בהן בחצר מדקתני הרי הן ככל הכלים הניטלין בחצר פירוש ככל הכלים שמלאכתן לאיסור דשרי לצורך גופן ומקומן[ב] ולהכי מפרש עולא[ג] דאיכא תורת כלי עליה[ד] וקשה לר״י דאמר בפ׳ מי שהפך (מ״ק יב: ושם) ר׳ יהודה נשיאה נפק בחומרתא דמדושא [עי׳ פי׳ רש״י שם] שמע ר׳ אמי ואיקפיד אמר רב יוסף מ״ט איקפיד והתניא השירים והנזמים כו׳ ומאי פריך מינה אדרבה מינה משמע דאסור לצאת בהן כדפי׳ והתם קאמר נפק דמשמע דרך מלבוש וגראה לר״י דחומרתא דמדושא היינו טבעת של עץ כמו שמפרשים רבותיו של רש״י ולא של אלמוג כמו שהוא מפרש דאלמוגין מפרש בראש השנה (דף כג.) כסיתא והכא קאמר דמדושא אלא של עץ אחר הוא ששמו מדושא ואין שם תכשיט עליו וכשיוצאים בו דרך מלבוש לא הוי קישוט אלא טלטול בעלמא ולהכי ידע רב יוסף דר׳ אמי לא איקפד אלא משום טלטול והשתא מייתי שפיר מהך ברייתא דשרי לטלטל לצורך גופו או לצורך מקומו כשאר כלי׳ שמלאכתן לאיסור דניטלין לצורך גופו או לצורך מקומו ונפק לאחר קאמר אבל לרה״ר אסור כדאמרי׳ בפ׳ הדר (עירובין סט. וסז) הוא גברא דנפיק בחומרתא דמדושא חזייה לר׳ יהודה נשיאה כסייה אמר כגון זה מבטל רשות לר׳ יהודה: **והתנן ר״ש אומר כל שאין מומו ניכר מעי״ט אין זה מן המוכן.** קשה לר״י מאי קא פריך[ה] הא ע״כ טעמא דר״ש לאו משום מוקצה אלא משום דסבר דאין רואין מומין ביו״ט דהא ר׳ יהודה דאית ליה טפי מוקצה שרי התם ברים אין לדין (ביצה כה: ושם) בכור שנפל לבור ירד מומחה וראה אם יש בו מום יעלה וישחוט ואם לאו לא יאכל[ו] וי״ל דדייק מדלא קתני ר״ש אוסר לפי שאין רואין מומין ביו״ט דהוה משמע לכתחילה אסור אבל בדיעבד מבוקר ומדקתני אין זה מן המוכן משמע דהוי מוקצה ואפי׳ בקרו אינו מבוקר[ז] ובהכי פליגי דר׳ יהודה סבר רואין מומין ביו״ט[ח] הלכך לא הוי מוקצה[ט] דמיירי בנפל בו מום מעי״ט[י] כדמוקי לה התם[יא] וכ״ש דסבר אין רואין מומין ביו״ט[יב] ולכך אפי׳ ביקרו אינו מבוקר משום מוקצה[יג] וא״ת דבביצה סבר כאבא בר אוכמי דאמר בר״ש היכא דנפל בו מום מעי״ט אם בקרו מבוקר דאמר אביי התם כוותיה דרבה בר רב הונא מסתברא מדקתני תלת בני בברייתא[יד] (ומוקמא ההיא ברייתא כאבא בר אוכמי) וע״כ הא דשני ליה בין נפל בו מום קבוע מעי״ט לנפל בו מום ביו״ט משום דבנפל בו ביו״ט ב)איכא תלתא מי יימר כדקאמר בסמוך ובנפל בו מעי״ט ליכא אלא חד מי יימר דמיזדקיק ליה חכם מאי קשיא מנר שבבה דליכא כל הני מי יימר וי״ל דחזר בו אביי ולית ליה[טו] (דאבא בר אוכמי) משמע מתני׳ דרב אושעיא דאבא בר אוכמי משבש ותני דמתני׳ דהתם נמי דיקא כרב אושעיא כדמפרש התם: **מי יימר דנפל ביה מומא.** נראה דכל הני מי יימר דקאמר רבה לאו דווקא[טז] דהא ר״ש אסר אפי׳ בנפל בו מום קבוע מעי״ט דהשתא ליכא אלא חד מי יימר דמיזדקיק ליה חכם דהא קאי אר׳ יהודה דלא שרי אלא כשהיה בו מום קבוע מעי״ט דהא פריך אהא דקאמר ר׳ יהודה ואם לאו לא ישחוט פשיטא ומשני לא צריכא דנפל ביה מאתמול מום עובר והשתא הוה ליה מום קבוע מהו דתימא כיון דדעתיה עילויה נשחטיה קמ״ל א״כ הא דקאמר אם יש בו מום יעלה וישחוט היינו ע״כ מום קבוע מעי״ט ואפי׳ לאבא בר אוכמי דשרי ר״ש בדיעבד בחד מי יימר מ״מ בנפל בו מום עובר מעי״ט דאיכא תרתי מי יימר לכאורה משמע התם דאסר לכך נראה דלאו דוקא הן דאפי׳ בחד מי יימר סגי וכן מוכחא מאתקפתא דרמי בר חמא דפריך[יז] מחד מי יימר[יח]: **מי יימר דמיזדקיק לה בעל.** וא״ג דפירות שנדרה מהם אינם מוקצין לענין טלטול[כ] דהא חזו לשאר בני אדם מ״מ אית לן למימר מיגו דאיתקצאי בין השמשות מאכילתם איתקצאי לכולי יומא אי נמי מיירי בפירות שלה ואסרתן לכל אדם: **מי יימר דמיזדקיק לה בעל.** תימה מי דמי התם ודאי לא מיזדקיק ליה חכם דאין רואין מומין ביו״ט אבל הכא דאין לך איסור בדבר מיזדקק לה בעל[יז] ולית לן למימר מי יימר דהא לר׳ יהודה דקסבר רואין מומין ביו״ט לא אמרי׳ מי יימר ג)וי״ל דבעל נמי לא ניחא להזדקק דזימנין דשרי נדרים שנדרה לדבר מצוה: **התם אי לא מיזדקיק ליה חכם סגי ליה בג׳ הדיוטות אבל הכא כו׳.** ואע״ג דנפיס ה״נ המ״ל כו׳ לא אמר רב יהודה אמר ר׳ ירמיה ספק משמיה דרב ספק משמיה דשמואל ג׳ מתירין את הבכור במקום שאין מומחה היינו דוקא במומין מובהקין כגון ניסמת עינו נקטעה ידו נשברה רגלו כדאמרינן בשילהי המוקדשין (בכורות לו:) וה״נ דהוה מלי למימר מי יימר דמזדקיק ליה ג׳ הדיוטות דודאי לא מיזדקקי ליה משום דאין רואין מומין ביו״ט והא דנקט דמיזדקק ליה חכם משום דאמר בכל מומין ולפ״ז אינו גבי טבל דאמר אם עבר ותיקנו ממוקן דדוקא חכם אמר הכא לא מיזדקיק אבל בג׳ הדיוטות לא אמר מי יימר ומיהו לפי מ״ש בפנים ה״נ המ״ל כו׳ לא א״ש טבל כדפי׳ לעיל ולהכי נקט חכם משום דמתיר בכל מומין ועיקר טעמא משום דהכא איכא איסורא והתם ליכא והא דנקט התם אם לא מיזדקיק ליה חכם

סגי׳ בג׳ הדיוטות אע״ג דשרי חציב מוקצה אי לא סגי׳ ליה בג׳ הדיוטות [ת״ש]:

כבתה אין לא כבתה לא. כן דרך הש״ס דאע״ג דהוה מלי לאתויי ריש״ס דקתני בהדיא חוץ מן הנר הדולק בשבת מייתי סיפא ודייק מינה[כא]: **דכל היכא דקמבוין איכא איסורא דאורייתא.** ולא״ת דהכא בכיבוי ליכא איסורא דאורייתא דר״ש דמלאכה שאינה צריכה לגופה היא[כב] וי״ל דה״ק דכי מיכוין איכא איסורא דאורייתא כגון בפתילה וצריך להבהבה[כג] אע״פ שזה התירון דחוק הוא הא בלאו הכי פריך ליה שפיר הרב פור״ת: הנח

א) הא דלא מייתי מתניתין דכל הכלים טוטל אהם קורנס לפזוע בו אגוזים משום דהתם נמי מיומד להיתר לפזוע בו אגוזים אבל הבירים כו׳ אין עושין כ״א לנדנד וכיון דאסור להתקשט בהן ה״ל לאסקן לטעמא אפ״ה כיון דאיכא תורת כלי עליה שרי והכא נמי ל״ש כ:

ב) וליכא למימר דאע״ג דנפל מום מעי״ט איכא ג׳ מי יימר דהבעלים לא היו יודעים כלל שהיה בו מום לא היה דהתם מפ׳ כל שאין מומו ניכר לתכס משמע אבל בעלים יודעים ולאדא כר אוכמי ל״ל דאע״ג דר״ש מייירי דנפל ביה מום מעי״ט מדקאי על ר״ש מ״מ מייירי נמי בנפל בו מום בי״ט אי מום עובר מעי״ט מדקתני אין זה מן המוכן דמשמע אפילו ביקרו אינו מבוקר:

ג) והכ״ס מיכן דהכא בנדרים דאפיק בירים ה׳ לנו לאסור כי התם דלא דמיא בירים:

מוסף תוספות

א. פרש״י ז״ל אע״פ שאסרו חכמים לצאת בהם בהם. ולא נהירא וכו׳ [ד]א״כ פשיטא שניטלים בחצר שהרי נלבשים שם ולמה הוצרך עליו לטעם זה שאמר עולא, אלא ודאי. ריטב״ם. **ב.** ואי הוה שרי להתקשט בהן בחצר הוו ככלים שמלאכתן להיתר. תוס׳ הכל״ם. [ו]פשיטא שניטלים בכל החצר וכו׳ ומה הוצרכנו בטעמו של עולא. ריטב״ם. **ג.** דאפ״ה ניטלים אפי׳ בחצר שאינה מעורבת לצורך גופם ולצורך מקומם ככל הכלים כיו״ב שמלאכתם לאיסור הניטלים בחצר. ריטב״ם. **ד.** וחזו לכסויי וכו׳ והיינו דש״מ דתורת כלי עליו מילתא רבתי היא. ריטב״ם. **ה.** דאית לי׳ לר״ש מוקצה. מי הכ״ן. **ו.** ומוקי לה התם דפליגי בנפל בו מום עובר מערב יו״ט והשתא הו״ל מום קבוע, ור׳ יהודה ס״ל רואין מומין ביו״ט הלכך לא אסח דעתיה מינה, ר״ש סבר אין רואין מומין ביו״ט. תוס׳ הכל״ם. **ז.** כיון שלא נודע שהוא מום קבוע מאתמול. תוס׳ ביצה כה: ד״ה כבוכ. **ח.** וידוע שמום קבוע היה מאתמול. תוס׳ ביצה כה: ד״ה כבוכ. **ט.** דמאתמול דעתיה עלויה. תוס׳ ביצה כה: ד״ה כבוכ. **י.** אך שלא הראה לחכם מבבוי״. תוס׳ ביצה כה: ד״ה כבוכ. **יא.** דאי נפל ביה מומא ביו״ט ודאי לא הוה שרי ר׳ יהודה, דהוי מוקצה מחמת איסור, דלא הוה דעתיה עליה מאתמול ולר׳ יהודה אית ליה מוקצה. תוס׳ ביצה כה: ד״ה כבוכ. **יב.** הלכך לאו דעתיה עלויה מאתמול. תוס׳ ביצה כה: ד״ה כבוכ. **יג.** דאתקצאי מחמת איסורא דאין רואין מומין ביו״ט. מי הכ״ן. **יד.** דאית ביה כל הני מי יימר אית ליה מוקצה משום דמסיח דעתיה אבל בחדא מי יימר לית ליה מוקצה דלא מסיח דעתיה מיניה, דלא היא, דאפי׳ בחדא מי יימר אית ליה מוקצה. ריטב״ם להכ״ן. אלא לרווחא דמלתא נקט להו. רשב״ם. **טו.** ממפירין נדרים. רשב״ם. **טז.** דמיזדקק לה בעל. רשב״ם. **יז.** וכיון שכן, לא אתקצאי אפי׳ בביה״ש. ריטב״ם. **יח.** [ו]איסורא דרבנן בלחוד הוא. ריטב״ם. **יט.** כיון שאם כיבה הוא אב מלאכה ויש מקום שהוא חייב עליו מן התורה, גזר ר״ש בכל טלטול, שכשאדם רואה את חבירו מטלטל נר הדלוק, מי מפיס לו איזו מהן הבהבה ואיזו לא הבהבה, משא״כ בגרירת מיטה שאין גרירת מיטה וספסל בעולם שיכול לבא עליה לידי איסורא דאורייתא. ממ״ן. **כ.** שמסריח אינו ראוי לשום דבר אלא לכסות כלי, דלא חשיב תשמיש. ריטב״ם.

א) השירים והנזמים והטבעות הרי הן ככל הכלים הנטלים בחצר [ואמר עולא מה טעם הואיל ואיכא תורת כלי עליה הכא נמי הואיל ואיכא תורת כלי עליה א״ר נחמן בר יצחק בריך רחמנא דלא כסיפיה רבא לרב אויא רמי ליה אביי לרבה תניא מותר השמן שבנר ושבקערה אסור ורבי שמעון מתיר אלמא לר׳ שמעון לית ליה מוקצה ורמינהו רבי שמעון אומר כל שאין מומו ניכר מעי״ט אין זה מן המוכן הכי השתא התם אדם יושב ומצפה אימתי תכבה נרו הכא אדם יושב ומצפה מתי יפול בו מום מימר אמר מי יימר דנפיל ביה מומא ואת״ל דנפיל ביה מומא מי יימר דנפיל ביה מום קבוע ואם תמצי לומר דנפל ביה מום קבוע מי יימר דמזדקק ליה חכם מתיב רמי בר חמא מפירין נדרים בשבת [ונשאלין לנדרים שהן] לצורך השבת ואמאי לימא מי יימר דמיזדקק לה בעל התם כדרב פנחס משמיה דרבא דאמר רב פנחס משמיה דרבא כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת ת״ש נשאלין לנדרים של צורך השבת בשבת ואמאי לימא מי יימר דמזדקק ליה חכם התם אי לא מיזדקק ליה חכם סגיא ליה בג׳ הדיוטות הכא מי יימר דמיזדקק ליה חכם רמי ליה אביי לרב יוסף מי אמר ר׳ שמעון כבתה מותר לטלטלה כבתה אין לא כבתה לא מאי טעמא דילמא בהדי דנקיט לה כבתה הא שמעינן ליה לר׳ שמעון דאמר דבר שאין מתכוין מותר דתניא ר׳ שמעון אומר גורר אדם כסא מטה וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ כל היכא דכי מיכוין איכא איסורא דאורייתא כי לא מיכוין גזר ר״ש מדרבנן כל היכא דכי מיכוין איכא איסורא דרבנן כי לא מיכוין שרי ר״ש לכתחילה מתיב רבא מוכרי כסות מוכרין כדרכן ובלבד שלא יתכוין בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים והצנועין מפשילין במקל לאחוריהן והא הכא דכי מיכוין איסורא דאורייתא איכא כי לא מיכוין שרי רבי שמעון לכתחילה אלא אמר רבא

ב) [ד״ה ר״ש אומר כל שאין מומו ניכר מעי״ט אין זה מן המוכן] דמשמע דהוי מוקצה ומדקתני אין זה מן המוכן משמע דהוי מוקצה ואפי׳ בקרו אינו מבוקר[ז] ובהכי פליגי דר׳ יהודה סבר רואין מומין ביו״ט[ח] הלכך לא הוי מוקצה[ט] דמיירי בנפל בו מום מעי״ט[י] כדמוקי לה התם[יא] וכ״ש דסבר אין רואין מומין ביו״ט[יב] ולכך אפי׳ ביקרו אינו מבוקר משום מוקצה[יג] וא״ת דבביצה סבר כאבא בר אוכמי דאמר בר״ש היכא דנפל בו מום מעי״ט אם בקרו מבוקר דאמר אביי התם כוותיה דרבה בר רב הונא מסתברא מדקתני תלת בני בברייתא[יד] (ומוקמא ההיא ברייתא כאבא בר אוכמי) וע״כ הא דשני ליה בין נפל בו מום קבוע מעי״ט לנפל בו מום ביו״ט משום דבנפל בו ביו״ט ב)איכא תלתא מי יימר כדקאמר בסמוך ובנפל בו מעי״ט ליכא אלא חד מי יימר דמיזדקיק ליה חכם מאי קשיא מנר שבבה דליכא כל הני מי יימר וי״ל דחזר בו אביי ולית ליה[טו] (דאבא בר אוכמי) משמע מתני׳ דרב אושעיא דאבא בר אוכמי משבש ותני דמתני׳ דהתם נמי דיקא כרב אושעיא כדמפרש התם: **מי יימר דנפל ביה מומא.** נראה דכל הני מי יימר דקאמר רבה לאו דווקא[טז] דהא ר״ש אסר אפי׳ בנפל בו מום קבוע מעי״ט דהשתא ליכא אלא חד מי יימר דמיזדקיק ליה חכם דהא קאי אר׳ יהודה דלא שרי אלא כשהיה בו מום קבוע מעי״ט דהא פריך אהא דקאמר ר׳ יהודה ואם לאו לא ישחוט פשיטא ומשני לא צריכא דנפל ביה מאתמול מום עובר והשתא הוה ליה מום קבוע מהו דתימא כיון דדעתיה עילויה נשחטיה קמ״ל א״כ הא דקאמר אם יש בו מום יעלה וישחוט היינו ע״כ מום קבוע מעי״ט ואפי׳ לאבא בר אוכמי דשרי ר״ש בדיעבד בחד מי יימר מ״מ בנפל בו מום עובר מעי״ט דאיכא תרתי מי יימר לכאורה משמע התם דאסר לכך נראה דלאו דוקא הן דאפי׳ בחד מי יימר סגי וכן מוכחא מאתקפתא דרמי בר חמא דפריך[טז] מחד מי יימר[יח]: **מי יימר דמיזדקיק לה בעל.** וא״ג דפירות שנדרה מהם אינם מוקצין לענין טלטול[כ] דהא חזו לשאר בני אדם מ״מ אית לן למימר מיגו דאיתקצאי בין השמשות מאכילתם איתקצאי לכולי יומא אי נמי מיירי בפירות שלה ואסרתן לכל אדם: **מי יימר דמיזדקיק לה בעל.** תימה מי דמי התם ודאי לא מיזדקיק ליה חכם דאין רואין מומין ביו״ט אבל הכא דאין לך איסור בדבר מיזדקק לה בעל[יז] ולית לן למימר מי יימר דהא לר׳ יהודה דקסבר רואין מומין ביו״ט לא אמרי׳ מי יימר ג)וי״ל דבעל נמי לא ניחא להזדקק דזימנין דשרי נדרים שנדרה לדבר מצוה: **התם אי לא מיזדקיק ליה חכם סגי ליה בג׳ הדיוטות אבל הכא כו׳.** ואע״ג דנפ״ק דחולין (דף יח:) אמר רב יהודה אמר ר׳ ירמיה ספק משמיה דרב ספק משמיה דשמואל ג׳ מתירין את הבכור במקום שאין מומחה היינו דוקא במומין מובהקין כגון ניסמת עינו נקטעה ידו נשברה רגלו כדאמרינן בשילהי המוקדשין (בכורות לו:) וה״נ דהוה מלי למימר מי יימר דמזדקיק ליה ג׳ הדיוטות דודאי לא מיזדקקי ליה משום דאין רואין מומין ביו״ט והא דנקט דמיזדקק ליה חכם משום דאמר בכל מומין ולפ״ז אינו גבי טבל דאמר אם עבר ותיקנו ממוקן דדוקא חכם אמר הכא לא מיזדקיק אבל בג׳ הדיוטות לא אמר מי יימר ומיהו לפי מ״ש בפנים ה״נ המ״ל כו׳ לא א״ש טבל כדפי׳ לעיל ולהכי נקט חכם משום דמתיר בכל מומין ועיקר טעמא משום דהכא איכא איסורא והתם ליכא והא דנקט התם אם לא מיזדקיק ליה חכם

סגי׳ בג׳ הדיוטות אע״ג דשרי חציב מוקצה אי לא סגי׳ ליה בג׳ הדיוטות [ת״ש]:

כבתה אין לא כבתה לא. כן דרך הש״ס דאע״ג דהוה מלי לאתויי ריש״ס דקתני בהדיא חוץ מן הנר הדולק בשבת מייתי סיפא ודייק מינה[כא]: **דכל היכא דקמבוין איכא איסורא דאורייתא.** ולא״ת דהכא בכיבוי ליכא איסורא דאורייתא דר״ש דמלאכה שאינה צריכה לגופה היא[כב] וי״ל דה״ק דכי מיכוין איכא איסורא דאורייתא כגון בפתילה וצריך להבהבה[כג] אע״פ שזה התירון דחוק הוא הא בלאו הכי פריך ליה שפיר הרב פור״ת: הנח

ג) ואמר עולא. עי׳ לקמן דף נט ע״ב תוס׳ ד״ה מלן לרבה: תוס׳ ד״ה מי יימר דמזדקק לה בעל ואע״ג וכו׳ **דהא חזי לשאר ב״א.** עי׳ לקמן דף קכז ע״ב תוס׳ ד״ה כיון דמזאי: **שם** ד״ה דבל **היכא** וכו׳ **אע״פ** שזה התירון דחוק. עי׳ בכורות דף כה ע״א תוס׳ ד״ה דהוי ליה:

מוסף רש״י

השירים. טעקי״א בלע״ז (מו״ק יב:). **מותר השמן שבנר ושבקערה.** גר קרוזיי״ל, מותר השמן שעמו בגר אי בקערה, שמן הניתן להדלקת הגר של שבת וכבה, המותר יש בה משום מוקצה ואסור (ביצה כ:). **אין זה מן המוכן.** לאו משום מוקצה אסר ליה, דהא ליתא ליה מוקצה, אלא לפי שמתירו ביו״ט נראה כמתקנו, או דהוה ליה כדן דין דגזור ביה משום שבות, והכי קאמר אין התרתו היתר ואינו מוכן להכשר (שם כב:). **מפירין נדרים בשבת.** בעל לאשתו ואב לבתו (נדרים עז:). **לצורך השבת.** כגון שנדרה מאכילה ומתכשיטין (שם:). **דבר שאין מתכוין מותר.** ואף על גב דקנייל מרין והוי תולדה דמזרע אי בוהה (לעיל כב:). **מוכרי כסות מוכרין כדרכן.** מעוטפים בכסות כלאים (פסחים כב:), כסות של כלאים לוכשו בשוק כדי להראותו למוכרו, דלא אסרה תורה אלא לבישה שהיא להתחמם כדרך כל הלובשים, והעלאה דומיא דלבישה נמי דמתהני בה (לעיל כמ:). **ובלבד שלא יתכוין.** להנאת לבישה (פסחים שם). **והצנועין.** כשרים שמתאחזין עצמן מכל לוות שפתים (לעיל כמ:) אי: פרושים שמתאחזים מן הטיעות ומן הדומה לו (פסחים שם).

רב נסים גאון

התם אי לא מזדקק ליה חכם סגיא בג׳ הדיוטות. משתכח עיקר דילה במסכתא דנדרים בפרק נערה מאורסה (דף עח) אהרן ובניו וכל ישראל בפרשת נדרים למאי הילכתא, אמר רב אחא בר יעקב להכשיר ג׳ הדיוטות. וכותיה גרסי׳ בפרק יש נוחלין (ב״ב קכ).

רבינו חננאל

כמו (ש״מ עולא) [שא׳ עולא] בשירים ונזמים וטבעות הואיל ותורת כלי עליהן. **תנא מותר שמן שבנר ושבקערה אסור להסתפק ממנו ור״ש מתיר. אלמא לר״ש לית ליה מוקצה.** איני והא לענין בכור שנפל בו מום ביו״ט אמר ר״ש אין זה מן המוכן. ושנינן שני זה מזה, בנר אדם מצפה מתי תכבה נרו ויסתפק מן השמן ומכין לבלבד שלא יתכוין לעשות חריץ. הנה דאע״ג דנעשה חריץ כיון דבלא כוונה נעשה לא חייש ר׳ שמעון. **ושני כל היכא דכי מכוין אתי למינגע באיסורא דאורייתא,** כגון כביית הנר וכיוצא בו חייש ר״ש וגזר מדרבנן, וכל היכא דכי מכוין איסורא [דרבנן] היא, כי לא מכוין [שרי] ר״ש לכתחילה. **איני** והא מוכרי כסות כו׳, וכלאים איסורא דאורייתא היא, וכי לא מיכוין שרי ר״ש לכתחילה. ומשני רבא

ד) מו״ק יב:, **ה)** [לעיל מד.] ביצה ל:, **ו)** ביצה כו., **ז)** לקמן קמ:. נדרים עז., **ח)** יומא כט: גיטין פג: נדרים עג: נדה מו:, **ט)** לקמן קמ. נדרים עז:, **י)** [תוספתא ביצה פ״ב] [לעיל כב. כט: ביצה כג: פסחים קפ. מגמות מע:], **יא)** כלאים פ״ט מ״ה לעיל כמ: פסחים כו:, **יב)** [לקמן עג.], **יג)** רש״ל מ״ז, **יד)** [עי׳ תוס׳ לעיל ל״ט: ד״ה אלא פניו וע״ש הר״מן],

גליון הש״ס

גמ׳ ואמר עולא. עי׳ לקמן דף נט ע״ב תוס׳ ד״ה מלן לרבה: תוס׳ ד״ה מי יימר דמזדקק לה בעל ואע״ג וכו׳ **דהא חזי לשאר ב״א.** עי׳ לקמן דף קכז ע״ב תוס׳ ד״ה כיון דמזאי: **שם** ד״ה דבל **היכא** וכו׳ **אע״פ** שזה התירון דחוק. עי׳ בכורות דף כה ע״א תוס׳ ד״ה דהוי ליה:

מוסף רש״י

השירים. טעקי״א בלע״ז (מו״ק יב:). **מותר השמן שבנר ושבקערה.** גר קרוזיי״ל, מותר השמן שעמו בגר אי בקערה, שמן הניתן להדלקת הגר של שבת וכבה, המותר יש בה משום מוקצה ואסור (ביצה כ:). **אין זה מן המוכן.** לאו משום מוקצה אסר ליה, דהא ליתא ליה מוקצה, אלא לפי שמתירו ביו״ט נראה כמתקנו, או דהוה ליה כדן דין דגזור ביה משום שבות, והכי קאמר אין התרתו היתר ואינו מוכן להכשר (שם כב:). **מפירין נדרים בשבת.** בעל לאשתו ואב לבתו (נדרים עז:). **לצורך השבת.** כגון שנדרה מאכילה ומתכשיטין (שם:). **דבר שאין מתכוין מותר.** ואף על גב דקנייל מרין והוי תולדה דמזרע אי בוהה (לעיל כב.). **מוכרי כסות מוכרין כדרכן.** מעוטפים בכסות כלאים (פסחים כב:), כסות של כלאים לוכשו בשוק כדי להראותו למוכרו, דלא אסרה תורה אלא לבישה שהיא להתחמם כדרך כל הלובשים, והעלאה דומיא דלבישה נמי דמתהני בה (לעיל כמ:). **ובלבד שלא יתכוין.** להנאת לבישה (פסחים שם). **והצנועין.** כשרים שמתאחזין עצמן מכל לוות שפתים (לעיל כמ:) אי: פרושים שמתאחזים מן הטיעות ומן הדומה לו (פסחים שם).

ט) עי׳ בחלופי גרסאות.